

Otomasyon cihazından alınan pompa fişinin tevsik edici belge olarak kullanılıp kullanılamayacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	E-83128357-105-26
Tarih	02.01.2023

T.C.

SİNOP VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

ACELE

Sayı : E-83128357-105-26

02.01.2023

Konu : Vergi Usul Kanunu Uygulamaları

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun ve ekinin incelenmesinden, nakliyecilik faaliyeti ile iştirak ettiğiniz, ...İli ... İlçesi sınırlarında bulunan akaryakıt istasyonundan 14.02.2021 tarihinde ... plakalı aracınıza

739,65 litre (5.000,03 TL) akaryakıt aldığınız, akaryakıt pompasının bağlı olduğu ödeme kaydedici cihazın kağıdı bittiğinden tarafınıza ÖKC fişi verilmediği, alışınızı belgelemek üzere EPDK otomasyon sistemine bağlı olan otomasyon cihazından alınan pompa fişinin kaşe ve imzalı olarak tarafınıza verildiği, ilgili evrak 213 sayılı Vergi Usul Kanununda sayılan evraklar arasında yer almadığından kayıtlarınıza alıp almama konusunda tereddüt ettiğinizden bahisle;

- Söz konusu otomasyon pompa fişinin kayıtlarınıza alınmasının mümkün olup olmadığı, iç yüzde yöntemi ile hesaplanacak KDV tutarının beyannamede indirilecek KDV satırına yansıtılıp yansıtılamayacağı,
- Söz konusu otomasyon pompa fişinin kayıtlara alınmasının mümkün olmaması halinde satın aldığınız akaryakıtı ait ödediğiniz tutarın gider olarak kayıtlara ne şekilde alınabileceği

konusunda Defterdarlığımız görüşünü talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

I- VERGİ USUL KANUNU UYGULAMASI

213 sayılı Vergi Usul Kanununun, 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiği mecburidir."* hükmü yer almakta olup, bahse konu kayıtların ise esas itibarıyla, aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak kullanılması uygun görülen belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, akaryakıt satış işleminin Pompa ÖKC'de başlaması ve Pompa ÖKC'de sonlandırılması esastır. Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğ (Seri No: 58)'de de belirtildiği üzere; akaryakıt satışının taşıt plaka numarası girilerek gerçekleştirilmesi, taşıt plaka numarası girilmeden akaryakıt satışının yapılamaması ve akaryakıt verme işleminin sonunda plaka bilgisini de ihtiva eden ÖKC fişinin cihaz yazıcısından otomatik olarak çıkması şarttır.

Diğer taraftan, Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğin (Seri No: 68) *"1-Akaryakıt Pompalarına Bağlı Ödeme Kaydedici Cihazlar Kullanılarak Verilen Fişlerin Fatura Yerine Geçen Belge Olarak Kabul Edilmesi "* başlıklı bölümünde *"Bilindiği üzere, 3100 sayılı Kanunla ilgili olarak yayımlanan 58 Seri No.lu Genel Tebliğin 1/d bölümünde, mükelleflerin ticari, zirai ve mesleki faaliyetleriyle ilgili olarak satın aldıkları akaryakıt bedeli karşılığında düzenlenecek ödeme kaydedici cihaz fişlerinin gider belgesi olarak kabul edilmesinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesi ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanılarak uygun görüldüğü açıklanmıştır.*

Ancak, akaryakıt pompalarının ödeme kaydedici cihazlara bağlanması ile ilgili uygulamanın başlamasıyla birlikte Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle yapılan akaryakıt satışlarında ödeme kaydedici cihazlardan otomatik olarak çıkan fişlerin gider

belgesi olarak kullanılmasında tereddütte düşüldüğü, söz konusu fişler alınmakla beraber satış tutarının fatura düzenleme haddini (2006 yılı için 520,00.-YTL) aşmamasına rağmen araç sahip veya sürücülerinin ödeme kaydedici cihaz fişi yerine fatura verilmesinde ısrar ettikleri, bu durumun istasyon işletmelerinde mükerrer belge düzenlenmesi nedeniyle muhasebe kayıtlarının yapılmasında ve iptal edilen belgelerin istendiğinde ibraz edilmek üzere muhafazasında ilave iş yükü getirdiği ve zaman kaybına neden olduğu anlaşılmıştır.

Bu hususlar dikkate alınarak, uygulama birliğini sağlamak amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek duyulmuştur.

Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesinin 1 numaralı bendinde; "Mükellef ve meslek grupları itibariyle muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; ...", 3 numaralı bendinde ise "Tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, ..."Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili olduğu hükümleri bulunmaktadır.

Anılan hükümlerle Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanılarak, akaryakıt pompalarının bağlı olduğu ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle otomatik olarak düzenlenen fişlerin, fatura düzenleme tutarının (2006 yılı için 520,00 YTL) **altında veya üstünde olsa dahi "fatura yerine geçen belge"** olarak kabul edilmesi ve **bu şekilde belgelenen satışlar** dolayısıyla nihai tüketiciler veya vergi mükelleflerince yapılan fatura düzenleme taleplerinin dikkate alınmaması uygun görülmüştür.

Buna göre, nihai tüketicilerin tüketim amacıyla, mükellef olanların ise ticari, zirai ve mesleki faaliyetleriyle ilgili olarak satın aldıkları akaryakıt karşılığında düzenlenecek (üzerinde "TAŞIT VEYA MÜŞTERİ TANIMA SİSTEMİ FATURAYA DÖNÜŞTÜRÜLECEK" ibaresi bulunanlar hariç) söz konusu ödeme kaydedici cihaz fişleri, üzerinde yazılı tutar ne olursa olsun fatura yerine geçen belge olarak kabul edilecek, ayrıca faturaya dönüştürülmesi istenmeyecek ve yapılan incelemeler ve kontroller sırasında bu fişleri gider belgesi olarak kullananlardan fatura ibrazı talep edilmeyecektir." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda, somut durumda, Pompaya bağlı ÖKC kağıdının bitmesi halinde yerine yeni kağıt rulo takılarak ÖKC fişinin temini sağlanabilmektedir. Bununla birlikte, ilgili akaryakıt istasyonunda Ekü'lü Eski Nesil Pompa ÖKC kullanıldığı sistem kayıtlarımızdan tespit edilmiş olup, bahsi geçen satışa ilişkin bilgiye ÖKC'nin EKÜ'sünden ulaşılması da mümkündür.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, ilgili özelge talep formunda bahsi geçen akaryakıt satışına istinaden, akaryakıt istasyonu işletmesi tarafından akaryakıtın verildiği pompanın bağlı olduğu ÖKC'den ÖKC fişinin düzenlenip mükellefe verilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, ilgide kayıtlı başvurunuzda ÖKC fişi yerine alındığı belirtilen, Vergi Usul Kanunu kapsamında düzenlenmesi/kullanılması zorunlu belgeler kapsamında olmayan bahse konu EPDK otomasyon sistemine bağlı olan otomasyon cihazından alınan pompa fişinin kayıtlarınızın tevsikinde tevsik edici belge olarak kabul edilmesi mümkün değildir.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU UYGULAMASI

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun,

- (29/1) maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri, 29/3 maddesinde, indirim hakkının vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılını takip eden takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabileceği,

- (34/1) maddesinde, yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV'nin, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinde ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebileceği

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, söz konusu akaryakıt alımına ilişkin ÖKC fişinin düzenlenmesi halinde bu belgede gösterilen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

